

Kako u toku spora tužitelj nije dokazao da je oštećenje namještaja nastalo dijelom ili potpuno iz drugih razloga za koje bi vozar bio odgovoran, valjalo je presuditi kao u dispozitivu.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 4.IX 1967.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Ernest Vajić, dr Djuro Vranešić

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Mane tereta - Protest - Predaja tereta lučkom stivadoru od brodarove strane - Ako se primalac u linijskom prijevozu ne javi na vrijeme za preuzimanje tereta, vozar je ovlašćen predati teret na čuvanje javnom skladištu - Za odnos između brodara i skladištara o količini preuzetog tereta skladištara potvrda smatra se protestom - Rok protesta za primaoca koji preuzima teret od skladištara počinje teći časom preuzimanja robe od skladištara

Brodar je preuzeo na prijevoz teret pamuka. Na odredištu je teret predao lučkom skladištaru koji ga je poslije predao primaocu. Prilikom preuzimanja robe od skladištara ustanovljen je manjak od 6 bala pamuka. Osiguratelj je nadoknadio štetu i tuži brodara da mu isplati iznos koji je osiguratelj na ime osigurnine platio primaocu.

Rješavajući spor prvostepeni sud je nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza obvezao tuženog na naknadu štete za pokazani manjak s raloga što je na temelju izvedenih dokaza, a napose dopisa poduzeća "Generalni teret", utvrdio da je prilikom iskrcaja broda utvrđen manjak od 25 bala pamuka prema teretnici broj 1, koji je manjak poduzeće "Generalni teret", koje je po nalogu tuženog vršilo iskrcaj broda, potvrdilo u svojoj potvrdi o prijemu robe agentu brodara. Kako brodar i njegov agent nisu poduzeli nikakve mjere nakon prijema potvrde o manjku u pogledu iskrcajnih količina tereta, a tuženi nije porekao da je njegov agent bio obaviješten o manjku, sud smatra dokazanim da je odnosni manjak od 6 bala, koji je utvrđen prilikom predaje robe od strane "Generalnog tereta" špediteru primaocu robe "Transjugu", nastao prilikom iskrcaja robe i njenog uskladištenja kod stivadora tuženog "Generalnog tereta", pa stoga da je tuženi odgovoran za nastali manjak.

Protiv prvostepene presude žalili se tuženik.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Rješavajući spor prvostepeni sud je proveo sve dokaze i utvrdio sve činjenice odlučne za pravilno rješenje spora, pa je na temelju tako utvrdjenog činjeničnog stanja donio i pravilnu presudu koju je jasno i iscrpno obrazložio. Utvrdjeno činjenično stanje i obrazloženje pobijane presude ovaj sud u cijelosti prihvaća.

Prigovori žalbe da prvostepeni sud nije mogao izvesti zaključak o odgovornosti tuženoga za nastali manjak na temelju potvrda i izjava tuženikovog stivadora poduzeća "Generalni teret" nemaju osnove.

U linijskom prijevozu robe morem, ako se primatelj tereta prema teretnici ne javi pravovremeno radi preuzimanja tereta, zapovjednik broda može teret predati na čuvanje javnom skladištu na trošak i opasnost osobe ovlaštene da raspolaže teretom (član 72, stav 2. Zak. o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova). U predmetnom slučaju ovako je postupio brodar i teret predao "Generalnom teretu" koji je odnosni teret primio i nakon iskrcaja robe brodaru odnosno njegovom agentu predao potvrdu o prijemu tereta. Iz provedenih dokaza slijedi da je "Generalni teret" nakon iskrcaja potvrdio da je primio 25 bala pamuka manje. Ovakova potvrda predana agentu brodara u odnosima između stivadora i brodara smatra se pravovremenim protestom, pa je brodar u odnosu prema stivadoru bio dužan poduzeti potrebne mjere radi utvrđivanja manjka. Kad je špediter primaoca tereta nakon izvršenog preuzimanja robe od "Generalnog tereta" utvrdio manjak od 6 bala pamuka, on je svojim dopisima pravovremeno protestirao manjak brodaru, pa se ovako učinjeni protest ima smatrati pravovremenim protestom u smislu odredaba člana 71. citiranog Zakona. U ovakvom slučaju ukoliko brodar smatra da odnosni manjak nije kod njega nastao, dužan je dokazati da je stivadoru odnosno skladištima predao teret u količinama i u skladu s navodima teretnice. Ovakav dokaz međutim u toku spora tuženi nije dao, pa je prema tome odgovoran za pokazani manjak.

Okolnost što je prilikom iskrcaja tereta stivador tuženog potvrdio primitak 25 bala manje, upućuje, kako to pravilno uzima prvostepeni sud, da je prilikom iskrcaja s odnosnog broda bio doista iskazan manjak, bez obzira što se kasnije utvrdilo da taj manjak nije 25 već samo 6 bala.

Tuženik, kao uredan brodar, kad mu je putem njegovog agenta bilo saopćeno od strane stivadora da je prilikom iskrcaja utvrdjen manjak od 25 bala, bio je dužan, da bi sačuvao dokaze da je teret uredno prevezao i predao na čuvanje,

poduzeti potrebne mjere radi utvrđivanja stvarne količine prevezene i predane robe skladištaru. Kako to nije učinio, pretpostavka je da teret nije uredno predan u skladu teretnica, te je u takvom slučaju brodar dužan dokazivati da je stvarno iskrcao čitavu količinu tereta u skladu s teretnicama. Ovakav dokaz brodar nije u toku prvostepenog postupka ni u žalbi dao, pa je stoga valjalo presuditi kao u dispozitivu.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 12.XII 1967.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Dušan Arneri, dr Albert Verona

Prijevoz stvari morem - Ugovor o zakupu i brodarski ugovor - Potpis teretnice od krcateljeve strane - U sumnji da li je sklopljen brodarski ugovor na vrijeme ili ugovor o zakupu broda, treba smatrati da je sklopljen brodarski ugovor na vrijeme - Ako teretnicu potpiše zapovjednik broda, supotpis krcatelj na teretnici nema nikakvog pravnog učinka

Prodavalac je prodao određenu količinu ribljeg brašna. On je ovu robu ukrcao na brod i uz zapovjednika supotpisao teretnicu. Na odredištu je ustanovljena prijevozna šteta. Kupčev osiguratelj nadoknadio je kupcu štetu i za isplaćenu osigurninu tuži prodavaoca. Tužitelj smatra da je tuženik odgovoran jer da je izvršio prijevoz kao zakupoprimac broda i kao brodar, i zbog toga odgovara tužitelju za prijevoznu štetu.

Tuženik je osporio tužbeni zahtjev i istaknuo pri-govor promašenja pasivne legitimacije, jer je on s brodarom zaključio ugovor o prijevozu na vrijeme, dakle brodarski ugovor, a ne ugovor o zakupu broda, pa stoga nije djelovao kao poduzetnik pomorskog pothvata i brodar, nego samo kao naručitelj prijevoza i krcatelj. Kao prodavalac ispunio je prema tužiočevom predniku obvezu iz kupoprodajnog ugovora kad mu je predao čiste teretnice, pa je tužiočev prednik odnosno tužitelj bio dužan da nastalu prijevoznu štetu raspravi s brodarom, a ne s tuženikom koji to nije bio.

Pobijanom presudom prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, jer je našao da tuženik nije bio brodar broda "Atlantic Governor", već da je s brodarom toga broda zaključio brodarski ugovor na vrijeme. Potpis tuženikov na teretnicama prvostepeni sud na temelju tačke 8. čarter partije utvrđuje kao stavljen na temelju ovlaštenja zapovjednika broda i u njegovo ime, a ne u vlastito ime. Sud se nadalje